

EDİTÖRDEN

Saygıdeğer Bilim İnsanları,

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bünyesinde yayımlanan *Medeniyet Kültürel Araştırmalar Belleteni* (MEDBEL) / *Bulletin of Medeniyet Cultural Studies*'in sekizinci sayısı ile karşınızda olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Bilimsel yayıncılık serüvenimize başladığımız günden itibaren, farklı disiplinleri buluşturan bir anlayışla özgün ve derinlikli çalışmalara yer vermeyi öncelikli hedefimiz olarak belirledik. MEDBEL, akademik düşünceye yeni yönler kazandırmayı ve nitelikli tartışmalara zemin hazırlamayı amaçlayan bir platform olarak yayın hayatına istikrarlı bir şekilde devam etmektedir.

Yayın hayatına başladığı günden bu yana geniş bir akademik çevrenin ilgisini çeken dergimiz, kısa sürede çeşitli indekslerde yer bularak görünürlüğünü artırmıştır. *ASOS Index*, *ResearchBib* ve *ROAD* gibi önemli dizinlerde listelenmesiyle hem ulusal hem de uluslararası düzeyde erişilebilirliği güçlendirilmiştir. Dördüncü sayımızdan itibaren *MLA International Bibliography* tarafından da taranmaya başlanması, MEDBEL'in akademik camiada saygın bir konum edinmesine katkı sağlamıştır. Önümüzdeki sayılarda da bu ivmeyi koruyarak farklı uluslararası indekslerde yer almayı ve daha fazla araştırmacıya ulaşmayı amaçlıyoruz.

Sekizinci sayımızda, disiplinlerarası bakış açısını yansıtan ve farklı alanlarda yürütülen özgün araştırmaları bir araya getirmekten mutluluk duyuyoruz. Bu sayıda, Tarih, Sanat Tarihi, Sosyoloji ve Dilbilim gibi sosyal bilimlerin temel alanlarını kapsayan altı nitelikli makale yer almaktadır. Üçü Tarih, biri Sanat Tarihi, biri Sosyoloji ve biri Dilbilim alanında kaleme alınan bu çalışmalar; hem konularına getirdikleri özgün yaklaşımlar hem de yöntemsel titizlikleriyle dikkat çekmektedir. Her bir makale, alanında derinlikli bir literatür bilgisine ve sağlam bir akademik zemine dayanmakta olup, ilgili disiplinlerin bilgi birikimine anlamlı katkılar sunmayı hedeflemektedir. MEDBEL olarak bu çeşitliliği, bilimsel zenginliğin ve eleştirel düşüncenin gelişimine katkı sağlayan bir unsur olarak görmekteyiz.

Dilbilim alanında Nurbanu Korkmaz tarafından kaleme alınan “*Bir Işıktan Fazlası: Bilim ve Bilim İnsanın Benzetme Temelli Kavramsallaştırılması Üzerine Dilbilimsel Bir İnceleme*” başlıklı çalışma, üniversite öğrencilerinin “bilim” ve “bilim insanı” kavramlarına yönelik algılarını Yapı Eşleme Kuramı çerçevesinde çözümlemektedir. Öğrencilerin benzetmeler aracılığıyla oluşturduğu bilişsel temsiller, bilimsel kavramların toplumsal inşasında metaforların ne denli etkili olduğunu ortaya koymakta ve bu kavramların anlam dünyasını dilsel düzeyde sorgulamaya açmaktadır.

Sanat Tarihi disiplinine katkı sunan bir diğer makale ise Evin Telli'nin “*Midyat Yemişli (Enhil/Anhil) Mor Kuryakus Kilisesi Kudşkudşin'i Üzerine Bir Değerlendirme*” başlıklı çalışmasıdır. Süryani kültürel mirasının önemli bir temsilcisi olan bu kilise yapısı, özellikle ahşap işçiliği, süsleme teknikleri ve litürjik işlevselliği bakımından analiz edilmiş; kudşkudşin bölümünün sanat tarihi ve ritüel pratik açısından taşıdığı özgün nitelikler dikkatle ortaya konulmuştur.

Tarih alanında ise üç ayrı makale bu sayıda dikkat çekmektedir. Elif Kanat tarafından hazırlanan “*18. Yüzyıl Osmanlı İstanbul'unda Mumhanelerin Mekânsal Dağılımı*” başlıklı çalışma, kent tarihi ve mekânsal ekonomi perspektifinden Osmanlı İstanbul'undaki mum üretim merkezlerini incelemektedir. Üretim alanlarının hammaddelere erişim, ulaşım hatları

ve idarî yapılarla olan ilişkisi üzerinden yapılan analizler, mumhanelerin kent dokusu üzerindeki yapısal etkilerini tarihsel belgeler ışığında gözler önüne sermektedir.

Recep Kankal'ın tarih disiplini kapsamında kaleme aldığı “*Romanya Türk-Tatar Basınında Dinî Muhtevalı Yazılar: Bora Dergisi Örneği*” başlıklı makalesi, 1938–1939 yıllarında yayımlanmış olan kısa ömürlü Bora dergisi üzerinden azınlık basını ile dinî kimlik inşası arasındaki ilişkiyi irdelemektedir. Osmanlı Türkçesi, Türkiye Türkçesi ve Romence metinler üzerinden yürütülen analiz, söz konusu yayın organının yalnızca dinî içerikler üretmekle kalmadığını, aynı zamanda Türk-Tatar kültürel hafızasının korunmasında da önemli bir rol üstlendiğini göstermektedir.

Yine Tarih alanında katkı sunan bir diğer çalışma da Gökhan Toka'nın “*Kültürlerarası Finans ve İktidar Ağları: 18. Yüzyıl Osmanlı Kıbrısı'nda Muhassıllar, Konsoloslar ve Polişe Sisteminin Rolü*” başlıklı makalesidir. Venedik Konsoloslugu arşiv belgeleri ışığında yürütülen bu araştırma, Osmanlı mali yönetimi ile Batılı konsolosluklar ve tüccarlar arasında şekillenen finansal ilişkileri incelemektedir. Çalışma, ada üzerindeki para transferlerinin ardındaki diplomatik ve mali ağ yapılarını detaylandırarak, erken modern dönemdeki iktidar ilişkilerini anlamamıza katkı sağlamaktadır.

Bu sayının dikkat çeken sosyolojik katkılarından biri ise Emine Yılmaz tarafından hazırlanan ve Sosyoloji alanında kaleme alınan “*Dedikodu Kültürü ve Sosyal Dinamikler: İstanbul Örneği*” başlıklı makaledir. Türkiye’de dedikodu olgusunun toplumsal meşruiyetini ve şiddetle olan dolaylı bağıni ele alan bu çalışma, söylemin bağlamsal koşullarda nasıl şekillendiğini ortaya koymakta; dedikodunun bireysel ve toplumsal düzeyde çok boyutlu işlevler üstlendiğini vurgulamaktadır. Gluckman ve Paine’in kuramsal yaklaşımları eşliğinde değerlendirilen saha verileri, dedikodunun yalnızca bir iletişim biçimi değil, aynı zamanda bir tür sosyal denetim aracı olarak da işlev gördüğünü ortaya koymaktadır.

Sekizinci sayıda yer verilen makaleler, MEDBEL’in disiplinlerarası yaklaşımını ve akademik çeşitliliğe verdiği önemi bir kez daha açık biçimde ortaya koymaktadır. Dilbilimden sosyolojiye, tarihsel analizlerden sanat tarihi yorumlarına uzanan geniş bir yelpazede sunulan bu özgün araştırmalar, yalnızca alanlarına katkı sunmakla kalmamakta; aynı zamanda yeni tartışma alanları açarak sosyal bilimlerin dinamik doğasına ışık tutmaktadır. MEDBEL olarak, bilginin çoğulcu yapısını önceleyen bir yayın politikasıyla ilerlemeye; bilimsel titizlikten ödün vermeden nitelikli içerikler üretmeye devam edeceğiz. Sekizinci sayımızın bu doğrultuda okuyucularımıza yeni düşünme ufukları kazandırmasını temenni ediyor; katkı sunan değerli yazarlarımıza ve emeği geçen hakemlerimize gönülden teşekkür ediyoruz. Yeni sayılarda buluşmak dileğiyle.

Doç. Dr. Abidin KARASU
Dr. Öğr. Üyesi Oktay ÇINAR
Editörler